

**UCHWAŁA NR XVI/121/2020
RADY MIEJSKIEJ W KAMIENIU KRAJEŃSKIM**

z dnia 24 marca 2020 r.

**w sprawie przyjęcia sprawozdania z działalności Miejsko - Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Kamieniu Krajeńskim za rok 2019 oraz potrzeb w zakresie pomocy społecznej na rok 2020.**

Na podstawie art. 110 ust. 9 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2019 r. poz. 1507, poz. 1622, poz. 1690, poz. 2473, poz., 1690 i poz. 1818), uchwała się co następuje:

§ 1. Przyjąć sprawozdanie Dyrektora Miejsko- Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kamieniu Krajeńskim za rok 2019 oraz potrzeby w zakresie pomocy społecznej na rok 2020, w brzmieniu załącznika do uchwały.

§ 2. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Miejskiej

Kazimierz Warylak

Sprawozdanie z działalności
Miejsko- Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Kamieniu Krajeńskim za rok 2019
oraz bilans potrzeb na rok 2020.

MGOPS
KAMIEŃ KRAJEŃSKI

Kamień Krajeński, marzec 2020 r.

Miejsko- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kamieniu Krajeńskim przedstawia sprawozdanie ukazujące działania zrealizowane w 2019 roku oraz bilans potrzeb na 2020 rok.

Misją ośrodka jest efektywne i skuteczne wspieranie mieszkańców naszej gminy. W realizacji zadań kładziono szczególny nacisk na zapewnienie możliwie najwyższej jakości świadczonych usług, stałe doskonalenie kadry oraz zapewnienie, adekwatnych do potrzeb społecznych, form wsparcia. Ośrodek skutecznie wykorzystywał narzędzia informatyczne i procedury wewnętrzne (zgodnie ze standardami RODO), w celu usprawnienia obsługi mieszkańców naszej gminy.

I. Informacje ogólne

Miejsko- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kamieniu Krajeńskim jest samodzielną jednostką organizacyjną, powołaną uchwałą nr X/45/90 Rady Narodowej Miasta i Gminy w Kamieniu Krajeńskim z dnia 14 lutego 1990 r.

1.1. Podstawa działalności

Podstawowym aktem prawnym, na którym ośrodek opiera swoje działania jest ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej. Inne akty prawne to między innymi:

- 1) ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- 2) ustawa o rehabilitacji zawodowej i społecznej – oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych,
- 3) ustawa o świadczeniach rodzinnych,
- 4) ustawa o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci,
- 5) ustawa o pomocy osobom uprawnionym do alimentów,
- 6) ustawa o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”,
- 7) ustawa o prawie energetycznym,
- 8) ustawa o dodatkach mieszkaniowych,
- 9) ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie,
- 10) ustawa o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów,
- 11) ustawa Kodeks postępowania administracyjnego,
- 12) ustawa o karcie dużej rodziny,
- 13) ustawa o finansach publicznych
- 14) ustawa o samorządzie gminnym,
- 15) ustawa o pracownikach samorządowych,

- 16) ustawa o ochronie zdrowia psychicznego,
- 17) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektyw 94/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych),
- 18) Rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie szczególnych warunków realizacji rządowego programu „Dobry start”,
- 19) Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Kamień Krajeński na lata 2014- 2020,
- 20) Miejsko- Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie,
- 21) Statut MGOPS oraz inne akty wykonawcze związane z działalnością ośrodka.

Podkreślenia wymaga również fakt, że Miejsko- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kamieniu Krajeńskim współpracuje z wieloma instytucjami, które realizują swoje działania w obszarze pomocy rodzinie – sądy, kuratorzy, placówki oświatowe, policja, służba zdrowia. Współpraca zapewnia wymianę wiedzy i doświadczeń w zakresie pomocy osobom potrzebującym i ułatwia skuteczne wsparcie.

1.2. Charakterystyka gminy Kamień Krajeński

Na terenie gminy Kamień Krajeński zgodnie ze stanem na dzień 31 grudnia 2019 r. zamieszkiwało 6956 mieszkańców.

W Powiatowym Urzędzie Pracy w Sępólnie Krajeńskim zarejestrowanych jako osoby bezrobotne było 288 osób z gminy Kamień Krajeński, w tym 175 kobiet i 113 mężczyzn. W sumie 70 osób pobierało zasiłek dla bezrobotnych. Stopa bezrobocia na terenie powiatu sępoleńskiego wg. stanu na dzień 31.12.2019 r. wyniosła 11,6%. Ośrodek pomocy w ramach współpracy z Urzędem Miejskim i Powiatowym Urzędem Pracy skierował 12 osób bezrobotnych do wykonywania prac społecznie- użytecznych.

Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w 2019 r. wydał łącznie 180 orzeczeń mieszkańcom gminy Kamień Krajeński, w tym 150 orzeczeń dla osób powyżej 16 roku życia (stopień lekki – 25, stopień umiarkowany – 60, stopień znaczny – 56, orzeczenia niezaliczające do osób niepełnosprawnych – 9), natomiast 30 orzeczeń dla osób przed 16 rokiem życia (w tym 4 niezaliczające do osób niepełnosprawnych).

II. Struktura organizacyjna

Zgodnie z regulaminem organizacyjnym na dzień 31.12.2019 r. wewnętrzny podział organizacyjny przedstawiał się następująco:

Tabela nr 1 Kadra ośrodka pomocy

L.p.	Nazwa działu	Ilość etatów
1.	Dyrektor	1
2.	Dział Pracowników Socjalnych Pomocy Środowiskowej i Instytucjonalnej	13
3.	Dział Finansowo- Kadrowy	2
4.	Dział Organizacyjny i Dodatków Mieszkaniowych	4
5.	Dział Świadczeń Rodzinnych, Funduszu Alimentacyjnego i Świadczeń Wychowawczych	4
6.	Dział Wspierania Rodziny	2

Źródło: opracowanie własne

Zadania pomocy społecznej w 2019 r. realizowało łącznie 29 pracowników, w tym 4 osoby w ramach robót publicznych i prac interwencyjnych. Poziom zatrudnienia pracowników socjalnych zgodnie z ustawą o pomocy społecznej był odpowiedni, tj. 1 pracownik socjalny na 2000 mieszkańców gminy.

Pracownicy zatrudnieni w ośrodku to wyspecjalizowana kadra posiadająca wymagane kwalifikacje z zakresu pomocy społecznej. Pracownicy biorą udział w szkoleniach i spotkaniach w celu podniesienia swoich kompetencji i kwalifikacji. W ubiegłym roku uczestniczyli w następujących szkoleniach:

- Zmiany w prawie pracy 2019 – 1 osoba,
- Zmiany w czasie pracy 2019 – 1 osoba,
- Kompendium prawa pracy 2019 – 1 osoba
- Dodatki mieszkaniowe i energetyczny – 1 osoba,
- Aspekty pracy socjalnej – 3 osoby,
- Plan pracy z rodziną i dzieckiem – 2 osoby,
- Zmiany w ustawie o pomocy w wychowywaniu dzieci, ustawie o świadczeniach rodzinnych, pomocy osobom uprawnionym do alimentów, dobry start – 2 osoby,
- Kompetentny zespół – 1 osoba,
- Zamknięcie ksiąg rachunkowych – 1 osoba.

III. Budżet

W 2019 r. działalność Miejsko- Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kamieniu Krajeńskim finansowana była:

- 1) ze środków budżetu gminy – **1.832.706,46 zł**
- 2) ze środków budżetu państwa – **9.614.627,76 zł**
- 3) ze środków PFRON – **1662,00 zł**

Wydatki ośrodka za 2019 r. wyniosły łącznie **11.448.996,22 zł** :

- 1) pomoc społeczna – **2.146.075,30 zł**
- 2) świadczenia rodzinne oraz fundusz alimentacyjny – **2.861.012,30 zł**
- 3) świadczenia wychowawcze – **5.959.140,22 zł**
- 4) świadczenia Dobry Start – **274.060,00 zł**
- 5) wspieranie rodziny – **208.708,40 zł**

IV. Pomoc społeczna

Podstawowym celem działania ośrodka jest rozpoznanie i zaspokojenie podstawowych potrzeb życiowych osób i rodzin, które własnym staraniem nie są w stanie pokonać trudności życiowych oraz umożliwienie im bytowania w warunkach odpowiadających godności człowieka.

Pomoc udzielana jest ze względu na trudną sytuację życiową. Art. 7 ustawy o pomocy społecznej wymienia najczęstsze powody jej powstawania:

Tabela nr 2 Przyczyny udzielonej pomocy w 2019 r.

L.p.	Powód przyznania pomocy	Liczba rodzin	Liczba osób w tych rodzinach
1.	Ubóstwo	64	173
2.	Bezdomność	3	3
3.	Potrzeba ochrony macierzyństwa	36	188
4.	Bezrobocie	89	299
5.	Niepełnosprawność	92	222
6.	Długotrwała lub ciężka choroba	148	372
7.	Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	18	59
8.	Przemoc w rodzinie	7	25

9.	Alkoholizm	23	51
10.	Narkomania	1	1
11.	Trudności w przystosowaniu po zwolnieniu z zakładu karnego	1	1

Źródło: opracowanie własne

Z przedstawionych danych wynika, że najczęstszymi powodami udzielanej pomocy w 2019 r. była: długotrwała lub ciężka choroba, niepełnosprawność oraz bezrobocie, a co za tym idzie także ubóstwo.

Dział pomocy społecznej w 2019 roku przyjął i rozpatrzył 427 wniosków i wydał 604 decyzje, w tym 17 decyzji odmownych. Ponadto wydał 18 zaświadczeń dla mieszkańców gminy.

Zgodnie z art. 36 ustawy o pomocy społecznej, w ramach świadczeń przyznawanych przez ośrodek pomocy rozróżnia się świadczenia pieniężne oraz świadczenia niepieniężne.

4.1. Świadczenia pieniężne

Prawo do świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej przysługuje:

- Osobie samotnie gospodarującej, której dochód nie przekracza **701,00 zł**, zwanej dalej „kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej”,
- Osobie w rodzinie, w której dochód na osobę nie przekracza kwoty **528,00 zł**, zwanej dalej „kryterium dochodowym na osobę w rodzinie”.

4.1.1. Zasiłek stały

Zasiłek stały przysługuje osobie samotnie gospodarującej lub osobie w rodzinie, niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy, jeżeli jej dochód nie przekracza kryterium dochodowego ustalonego zgodnie z ustawą o pomocy społecznej.

Tabela nr 3 Zasiłek stały

Zasiłek stały		
Liczba osób	Liczba świadczeń	Wydatkowana kwota
17	163	91.732,23 zł

Źródło: opracowanie własne

4.1.2. Zasiłek okresowy

Zasiłek okresowy przysługuje w szczególności ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego.

Tabela nr 4 Zasilek okresowy

Zasilek okresowy		
Liczba rodzin	Liczba świadczeń	Wydatkowana kwota
26	98	33.760,97 zł

Źródło: opracowanie własne

4.1.3. Zasilek celowy i specjalny zasilek celowy

Zasilek celowy przyznawany jest na zaspokojenie niezbędnej potrzeby bytowej, w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków i leczenia, opału, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych remontów i napraw w mieszkaniu, a także kosztów pogrzebu. W szczególnie uzasadnionych przypadkach osobie lub rodzinie o dochodach przekraczających kryterium dochodowe może zostać przyznany specjalny zasilek celowy.

Tabela nr 5 Zasilek celowy

Zasilek celowy		
Liczba rodzin	Liczba świadczeń	Wydatkowana kwota
80	128	55.000,00 zł

Źródło: opracowanie własne

Zasilek celowy przyznawany był na konkretny cel i wydatkowany zgodnie z przeznaczeniem tj. na zakup opału, odzieży, żywności, dofinansowanie kosztów związanych z leczeniem i zakupem leków, remontem mieszkania oraz pobytem w zakładzie opiekuńczo-leczniczym.

W ramach wydatkowanych środków, ośrodek finansował również pobyt osób bezdomnych w schronisku, za który umieszczeni w ww. placówkach nie ponosili odpłatności.

Tabela nr 6 Schroniska dla osób bezdomnych

Schronisko dla osób bezdomnych		
Nazwa	Liczba osób	Wydatkowana kwota
Schronisko dla bezdomnych „Judym” Kołaczkowo	1	7722,00 zł
Schronisko dla bezdomnych we Wielu	1	952,00 zł
Schronisko „Ryta” w Wiślince	1	5400,00 zł
Razem:	3	14.074,00 zł

Źródło: opracowanie własne

4.1.4. Zasiłek celowy z programu „Posiłek w szkole i w domu”

Wieloletni rządowy program „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019 – 2023 przewiduje wsparcie finansowe gmin w udzieleniu pomocy w formie posiłku, świadczenia pieniężnego w postaci zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności oraz świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych. Warunkiem przyznania pomocy w formie zasiłku celowego na zakup żywności jest spełnienie kryterium dochodowego do pomocy społecznej w wysokości **150%** (792 zł na osobę w rodzinie, natomiast 1051,50 w przypadku osoby samotnie gospodarującej).

Tabela nr 7 Zasiłek celowy z programu „Posiłek w szkole i w domu”

Zasiłek celowy z programu „Posiłek w szkole i w domu” na zakup żywności		
Liczba rodzin	Liczba świadczeń	Wydatkowana kwota
58	238	47.000,00 zł

Źródło: opracowanie własne

4.1.5. Wynagrodzenie dla opiekunów prawnych przyznane przez sąd

Jednym z zadań zleconych z zakresu administracji rządowej realizowanych przez gminę jest wypłacanie wynagrodzenia dla opiekuna za sprawowanie opieki. Sąd opiekuńczy może przyznać wynagrodzenie za sprawowanie opieki dla opiekuna prawnego osoby całkowicie ubezwłasnowolnionej lub kuratora dla osoby częściowo ubezwłasnowolnionej. Wynagrodzenie za sprawowanie opieki wypłaca ośrodek pomocy w wysokości ustalonej przez sąd. Wynagrodzenie to finansowane jest w całości ze środków budżetu państwa.

Tabela nr 8 Wynagrodzenie dla opiekunów prawnych

Wynagrodzenie dla opiekunów prawnych przyznane przez sąd		
Liczba opiekunów	Liczba świadczeń	Wydatkowana kwota
11	156	45.450,78 zł

Źródło: opracowanie własne

4.2. Świadczenia niepieniężne

Pomoc społeczna to nie tylko wypłacanie zasiłków, ale przede wszystkim pomoc osobom i rodzinom w przezwyciężaniu trudnych sytuacji życiowych i doprowadzenie ich do samodzielności oraz integracji ze środowiskiem. Działania te ukierunkowane są na poprawę jakości życia osób, które tego potrzebują.

4.2.1. Praca socjalna

Zgodnie z art. 6 pkt. 12 ustawy o pomocy społecznej praca socjalna to działalność zawodowa mająca na celu pomoc osobom i rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie poprzez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi.

Praca socjalna stanowi mechanizm polityki społecznej, służący rozwiązywaniu problemów występujących w społeczeństwie, zapobieganiu ich natężeniu oraz aktywizowaniu osób, rodzin, jak i całych grup społecznych do usamodzielnienia się i samopomocy. Praca socjalna rozumiana jest jako działalność profesjonalna, realizowana przez pracowników socjalnych w ośrodkach pomocy społecznej i innych placówkach świadczących pomoc osobom potrzebującym wsparcia, polegająca na wzmacnianiu lub odbudowywaniu ich zdolności do samodzielnego funkcjonowania w społeczeństwie i umiejętności realizowania własnych potrzeb.

Praca socjalna realizowana jest w ramach pomocy społecznej:

- środowiskowej, rozumianej jako praca z osobami lub rodzinami w miejscu zamieszkania;
- instytucjonalnej, obejmującej wszelkiego rodzaju poradnictwo: prawne, psychologiczne, pedagogiczne, ekonomiczne czy też pomoc w prawidłowym załatwieniu trudnych spraw życiowych.

Zgodnie z zasadami i prawodawstwem Unii Europejskiej w obrębie socjalnym, nasz kraj obciąża coraz większa profesjonalizacja tego sektora fachowego pomagania oraz wzmocnienia jego pozycji, a także kompetencji i umiejętności pracowników socjalnych. Stale zachodzące przemiany społeczne, wpływają na praktykowany model pracy socjalnej, dlatego współczesna praca socjalna musi być coraz bardziej precyzyjna i bezpośrednio związana z potrzebującym człowiekiem.

W 2019 r. **202 rodziny** zostały objęte pomocą w postaci pracy socjalnej, w tym 20 rodzin, skorzystało wyłącznie z tej formy wsparcia.

Praca socjalna w tutejszym ośrodku polegała m.in. na:

- pomocy w wypełnianiu wniosków do różnych instytucji,
- umawianiu do Punktu Poradnictwa Specjalistycznego (psychologa, kuratora, radcy prawnego),
- pomocy w umówieniu wizyt lekarskich, rehabilitacji, podjęcia leczenia odwykowego,
- udzielaniu informacji na temat uprawnień osób niepełnosprawnych, refundacji ze środków PFRON, jak i pomoc w wypełnianiu wniosków,

- pomocy w pozyskaniu pracy poprzez kontakt z przedsiębiorcami, Powiatowym Urzędem Pracy, Urzędem Miejskim,
- pomocy w znalezieniu mieszkania, wyposażeniu w meble i sprzęty gospodarstwa domowego,
- motywowaniu osób uzależnionych do uczestniczenia w terapii indywidualnej lub spotkaniach grup wsparcia itp.
- skierowanie 3 dzieci z gminy Kamień Krajeński na kolonię letnią do Murzasichle przy współpracy z kuratorium oświaty.

4.2.2. Składka na ubezpieczenie zdrowotne

Składka na ubezpieczenie zdrowotne jest świadczeniem przyznawanym osobom pobierającym zasiłek stały, niepodlegającym ubezpieczeniu zdrowotnego z innego tytułu.

Tabela nr 9 Składka zdrowotna

Składka zdrowotna		
Liczba osób	Liczba świadczeń	Wydatkowana kwota
15	133	7.001,97 zł

Źródło: opracowanie własne

4.2.3. Poradnictwo specjalistyczne

Miejsko- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w ramach swojej działalności prowadzi Punkt Poradnictwa Specjalistycznego przy ul. Sępoleńskiej 4/1. Są to bezpłatne porady kuratora sądowego, prawnika, psychologa oraz pracownika socjalnego. Specjaliści pomagają:

- osobom dotkniętym przemocą w rodzinie,
- osobom potrzebującym porady prawnej,
- dzieciom i młodzieży dotkniętym demoralizacją,
- rodzinom mającym problemy opiekuńczo- wychowawcze z dziećmi,
- osobom, które utraciły bliską osobę,
- osobom, które utraciły pracę,
- osobom, które znalazły się w trudnej sytuacji życiowej i nie umieją z niej wyjść.

W 2019 r. ze wsparcia Punktu Poradnictwa Specjalistycznego skorzystało **30 osób**.

Tabela nr 10 Poradnictwo specjalistyczne

Poradnictwo specjalistyczne	
Liczba osób	Wydatkowana kwota
30	10.561,00 zł

Źródło: opracowanie własne

4.2.4. Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi

Specjalistyczne usługi opiekuńcze przeznaczone są dla osób z zaburzeniami psychicznymi, czyli osób chorych psychicznie, upośledzonych umysłowo oraz wykazujących inne zakłócenia czynności psychicznych, które zgodnie ze stanem wiedzy medycznej zaliczane są do zaburzeń psychicznych. Usługi świadczone były w miejscu zamieszkania osoby wymagającej tego rodzaju wsparcia przez wykwalifikowany personel. Działania terapeutyczne w środowisku miały doprowadzić do zminimalizowania skutków niepełnosprawności w sferze zdrowia psychicznego, poprawę jakości życia, nabycie umiejętności społecznego funkcjonowania w środowisku rodzinno- społecznym.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze w 2019 r. realizowane były przez:

- psychologa zatrudnionego na umowę zlecenie,
- Spółdzielnię Socjalną PROGRES (na podstawie umowy) – terapeuta zajęciowy prowadzący zajęcia z terapii behawioralnej, pedagogicznej i logopedii, fizjoterapeuta oraz socjoterapeuta.

W 2019 r. wsparciem w postaci specjalistycznych usług opiekuńczych skorzystało **12 osób**, w tym 3 osoby dorosłe oraz 9 dzieci.

4.2.5. Dożywianie z programu „Posiłek w szkole i w domu”

Uchwałą nr 140 Rady Ministrów z dnia 15 października 2018 roku w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023, został wdrożony program wspierania finansowego gmin w realizacji zadania dożywiania dzieci i zapewnienia posiłku osobom tego pozbawionym. W ramach tego zadania udzielane było wsparcie w postaci zasiłku celowego na zakup żywności (opisanego wyżej – świadczenia pieniężne), oraz gorącego posiłku:

- 1) dzieciom do czasu podjęcia nauki w szkole podstawowej,
- 2) uczniom do czasu ukończenia szkoły ponadpodstawowej lub szkoły ponadgimnazjalnej,

- 3) osobom i rodzinom znajdującym się w sytuacjach wymienionych w art. 7 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, w szczególności osobom starszym, chorym i niepełnosprawnym.

W 2019 roku pomoc w postaci posiłku na terenie gminy Kamień Krajeński realizowana była przez łącznie 3 dostawców:

- 1) w szkołach na terenie gminy Kamień Krajeński:
  - Żywnienie Zbiorowe i Gastronomia Bronisław Becker (od stycznia do czerwca 2019 r. – koszt posiłku 4,99 zł),
  - Stowarzyszenie „Bądź aktywny” (od września do grudnia 2019 r. – koszt posiłku 9,50 zł).
- 2) w świetlicach wiejskich i na terenie miasta Kamień Krajeński:
  - Hand- Piek (od stycznia do maja 2019 r. – koszt posiłku 5,30 zł)
  - Żywnienie Zbiorowe i Gastronomia Bronisław Becker (od czerwca do grudnia 2019 r. – koszt posiłku 5,99 zł).

Tabela 11 Program „Posiłek w szkole i w domu”

„Posiłek w szkole i w domu”					
Dzieci i uczniowie szkół			Pozostałe osoby otrzymujące pomoc na podst. art. 7 ustawy o pomocy społecznej		
Liczba dzieci	Liczba świadczeń	Kwota	Liczba osób	Liczba świadczeń	Kwota
156	16.503	121.399,00 zł	84	10.063	60.277,00 zł

Źródło: opracowanie własne

4.2.6. Dary żywnościowe

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kamieniu Krajeńskim w 2019 roku realizował kolejną edycję Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020. Z darów żywnościowych skorzystało **161 rodzin – 508 osób**.

Żywność dystrybuowana była nieodpłatnie dla osób i rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej, spełniającej wymogi określone w ustawie o pomocy społecznej oraz z zastosowaniem kryterium dochodowego uprawniającego do skorzystania z pomocy, które wynosi **200%** kryterium dochodowego tj. 1402,00 zł dla osoby samotnie gospodarującej oraz 1056,00 zł dla osoby w rodzinie. Ośrodek pomocy realizując dystrybucje art. spożywczych wśród osób najbardziej potrzebujących, zobowiązany był również do prowadzenia działań w ramach środków towarzyszących. Działania te miały na celu wzmocnienie samodzielności i

kompetencji w prowadzeniu gospodarstwa domowego poprzez warsztaty ekonomiczne i programy edukacyjne z zakresu odżywiania.

Dla osób korzystających z Programu POPŻ zrealizowano **6 szkoleń**, w których wzięło udział **120 osób**.

- Warsztaty ekonomiczne pod tytułem „Budżet domowy – miej to z głowy”,
- Warsztaty ekonomiczne „Uczymy się oszczędzać” ,
- Warsztaty kulinarne „Odżywiamy się z głową- warsztaty z kucharzem”,
- Poradnik: praktyczne sposoby na domowe oszczędzanie,
- Zajęcia aktywizujące na rzecz społeczności lokalnej zmierzające do wyjścia z ubóstwa,
- Warsztaty kulinarne.

Poniższa tabela przedstawia dane dotyczące artykułów żywnościowych pozyskanych z programu.

Tabela 12 Otrzymane produkty w ramach POPŻ

L.p.	Nazwa towaru	Ilość w kg/L	Kwota
1.	Fasola biała	1200kg	3108,00 zł
2.	Mleko UHT	1440 l	2692,80 zł
3.	Makaron jajeczny	1120 kg	2811,20 zł
4.	Ryż biały	1500 kg	4890,00 zł
5.	Szynka drobiowa	1036,80 kg	11104,12 zł
6.	Groszek z marchewką	1200 kg	3456,00 zł
7.	Powidła śliwkowe	432 kg	1844,64 zł
8.	Herbatniki maślane	420 kg	5035,80 zł
9.	Kasza gryczana	99 kg	284,13 zł
10.	Gołąbki w sosie pomidorowym	851,70 kg	5306,09 zł
11.	Pasztet wieprzowy	326,40 kg	1677,70 zł
12.	Szynka wieprzowa mielona	1072,80 kg	8904,24 zł
13.	Olej rzepakowy	1200 l	4368,00 zł
14.	Ser podpuszczkowy dojrzewający	700 kg	10115,00 zł
15.	Filet z makreli w oleju	870,40 kg	12733,95 zł
16.	Makaron kukurydziany bezglutenowy	250,00 kg	982,50 zł
17.	Buraczki wiórki	105,00 kg	283,50 zł

18.	Koncentrat pomidorowy	289,28 kg	1455,08 zł
19.	Cukier biały	720,00 kg	1209,60 zł
20	Miód nektarowy wielokwiatowy	201,60 kg	2896,99 zł
	RAZEM:	15034,98 kg	85159,34 zł

Źródło: opracowanie własne

4.3. Realizacja projektów

Miejsko- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, co roku, od wielu lat pozyskuje środki z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (PFRON) na organizację imprez dla osób niepełnosprawnych o zasięgu gminnym oraz powiatowym.

XI Igrzyska Osób Niepełnosprawnych

W dniu 7 grudnia 2019 r. odbyły się już jedenaste z kolei, powiatowe igrzyska osób niepełnosprawnych. Impreza ta miała charakter rywalizacji sportowej. Wzięło w niej udział łącznie 100 osób - w tym 80 osób niepełnosprawnych (55 osób dorosłych i 25 dzieci) z terenu całego powiatu sępoleńskiego. Uczestnicy reprezentowali takie instytucje jak: Dom Pomocy Społecznej dla osób przewlekle somatycznie chorych w Kamieniu Kraj., Dom Pomocy Społecznej dla Dzieci i Młodzieży w Kamieniu Kraj., Dom Pomocy Społecznej w Suchorączku, Ośrodek Pomocy Społecznej w Sępólnie Krajeńskim, Środowiskowy Dom Samopomocy w Więcborku, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sośnie oraz tutejszy ośrodek pomocy społecznej. Po raz kolejny impreza sportowa realizowana dzięki wsparciu środków PFRON zintegrowała osoby niepełnosprawne. Imprezy tego rodzaju stanowią dowód na to, że w osobach z różnego typu niepełnosprawnościami drzemie ogromny potencjał, a możliwość wspólnej rywalizacji i spotkania przyczynia się do podniesienia w nich poczucie własnej wartości.

Koszt zadania wyniósł **5062,00 zł** (1662,00 zł środki PFRON, 3400,00 zł środki własne).

Ponadto należy wspomnieć, że pracownicy tutejszego ośrodka są członkami Stowarzyszenia ZA MARZENIAMI, które w minionym roku realizowało projekt „W krainie bajek i zabawy” dofinansowany ze środków programu „Działaj Lokalnie” Polsko - Amerykańskiej Fundacji Wolności realizowanego przez Akademię Rozwoju Filantropii w Polsce oraz Fundację Lokalna Grupa Działania – Naszyjnik Północy. Projekt był skierowany do dzieci i młodzieży z gminy Kamień Krajeński, w którym pracownicy ośrodka brali czynny udział.

V. Realizacja zadań w zakresie wspierania rodziny i przeciwdziałania przemocy

5.1. Miejsko- Gminny Program Wspierania Rodziny

Program wspierania rodziny przyjęty na lata 2017 – 2019, oparty jest na wzajemnej współpracy odpowiednich służb publicznych, organizacji, a także innych środowisk związanych z poszanowaniem praw człowieka i praw dziecka. Podstawowym narzędziem działania systemu wspierania rodziny jest praca z rodziną. Jest ona ważna od momentu przeżywania przez rodzinę pierwszych trudności oraz niezbędna wówczas, gdy w rodzinie ma miejsce poważny kryzys, zagrażający przede wszystkim dobru dziecka.

5.1.1. Asystent rodziny jako forma wsparcia

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej nałożyła na gminy obowiązek udzielania pomocy rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo- wychowawczych wobec swoich dzieci. Pomoc ta realizowana jest przez działania asystenta rodzinnego, który wspiera rodziny w przewyżczeniu ich problemów. Asystent rodziny realizuje to zadanie poprzez kompleksowe działanie polegające na indywidualnym podejściu do osoby wymagającej wsparcia. W pracy asystenta istotne jest poszukiwanie rozwiązań dostosowanych do potrzeb konkretnej osoby i rodziny. Podstawą tej metody jest współdziałanie, czyli wspólne wędrowanie asystenta i osoby wspieranej poprzez wymianę myśli i budowanie wzajemnego zaufania. Asystent nie może wyręczać, a jedynie aktywizować i motywować osobę lub rodzinę do działania w celu przewyżczenia trudnej sytuacji.

Celem głównym pracy asystenta rodziny jest poprawa funkcjonowania rodziny w wypełnianiu funkcji opiekuńczo- wychowawczych, które realizuje poprzez cele szczegółowe:

- Pomoc we wzbudzeniu i wzmacnianiu motywacji członków rodziny do rozwiązywania problemów i realizacji celów,
- Pomoc w rozwiązywaniu podstawowych problemów socjalnych i zdrowotnych rodziny,
- Wsparcie w rozwiązywaniu dominujących problemów psychologicznych u członków rodziny,
- Tworzenie warunków do wzrostu umiejętności wychowawczych rodziców i rozwiązanie podstawowych problemów opiekuńczo – wychowawczych,

- Tworzenie warunków do wzrostu umiejętności społecznych i aktywności społecznej rodziny,
- Motywowanie do podnoszenia poziomu wykształcenia członków rodziny,
- Motywowanie do podnoszenia kwalifikacji zawodowych dorosłych członków rodziny oraz ich aktywności zawodowej.

Oprócz celów rodziny realizowane są również cele nałożone przez inne instytucje, w tym przez sąd.

Efektem prawidłowo prowadzonej pracy z rodziną powinno być pozostanie dziecka w rodzinie biologicznej lub jego powrót do rodziny, w przypadku umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej. Zdarzają się jednak sytuacje, że zdrowie i życie dziecka jest zagrożone, gdyż poziom patologizacji zachowań rodziców jest tak wysoki i trudny do zniwelowania, że najlepszym wyjściem jest umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej. Jednakże warto zaznaczyć, że o każdym umieszczeniu dziecka w pieczy zastępczej decyduje sąd, a w działania interwencyjne zaangażowane są służby do tego powołane.

W 2019 roku asystent pracował z **7 rodzinami**, w tym z jedną rodziną, która została zobowiązana do pracy z asystentem przez sąd. Środki na realizację zadania tutejszy ośrodek pozyskał z Programu Asystent Rodziny.

Tabela nr 13 Asystent rodziny

Asystent rodziny			
Liczba rodzin objętych pomocą	Liczba dzieci w tych rodzinach	Wydatek	
		Dotacja	Środki własne
7	17	21.546,00 zł	23.094,00 zł

Źródło: opracowanie własne

5.1.2. Piecza zastępcza

Gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka, po umieszczeniu go w pieczy zastępczej, zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, zobowiązana jest ponosić odpowiednio wydatki na utrzymanie dzieci w wysokości:

- **10%** w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- **30%** w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- **50%** w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

W 2019 roku łączna kwota wydatkowana na utrzymanie dzieci w pieczy zastępczej wyniosła **141.621,89 zł**.

Tabela nr 14 Dzieci przebywające w pieczy zastępczej

Rodziny zastępcze		Domy dla Dzieci	
Liczba dzieci	Kwota	Liczba dzieci	Kwota
8	52.308,60	6	89.313,29

Źródło: opracowanie własne

5.2. Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie

Uchwałą Nr XXIII/136/2016 Rady Miejskiej w Kamieniu Krajeńskim z dnia 24 listopada 2016 r. został uchwalony Miejsko- Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Kamień Krajeński na lata 2016 – 2021. Założeniem programu jest przeciwdziałania przemocy poprzez spójne działanie wszystkich służb, ochronę ofiar przemocy w rodzinie oraz skuteczne oddziaływanie na jej sprawców. W ramach realizacji programu na terenie gminy został powołany Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy, w którego skład wchodzi przedstawiciele następujących instytucji:

- 1) Miejsko- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej,
- 2) Samodzielna Publiczna Miejsko- Gminna Przychodnia w Kamieniu Krajeńskim,
- 3) Szkoła Podstawowa w Dużej Cerkwicy,
- 4) Zespół Szkolno- Przedszkolny Szkoły Podstawowej i Przedszkola Samorządowego w Kamieniu Krajeńskim,
- 5) Szkoła Podstawowa w Zamartem,
- 6) Szkoła Podstawowa w Ostrowitem,
- 7) Zespół Szkół nr 2 w Sępólnie Krajeńskim,
- 8) Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej z siedzibą w Tucholi,
- 9) Prokuratura Rejonowa w Tucholi,
- 10) Miejsko- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kamieniu Krajeńskim,
- 11) Posterunek Policji w Kamieniu Krajeńskim,
- 12) Poradnia Psychologiczno- Pedagogiczna w Sępólnie Krajeńskim.

W 2019 r. odbyły się **4 posiedzenia Zespołu Interdyscyplinarnego** (1 posiedzenie w kwartale), na których rozmawiano na temat zjawiska przemocy na terenie gminy. Omawiano zadania jakie spoczywają na członkach zespołu oraz członkach grup roboczych pracujących w

ramach działalności Zespołu Interdyscyplinarnego. Istotnym elementem posiedzeń było omówienie trwających procedur „Niebieskiej Karty”. Członkowie zespołu diagnozowali sytuację w poszczególnych rodzinach, wymieniali się informacjami, omawiali możliwości pomocy i wsparcia konkretnych rodzin.

W ramach Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy pracują tzw. Grupy Robocze, których rolą jest praca z konkretną rodziną w celu wyjścia z problemu przemocy domowej. Członkowie grup roboczych pracują z indywidualnym przypadkiem, opracowują oraz realizują plan pomocy rodzinie, monitorują sytuację w rodzinie oraz podejmują wszelkie działania prowadzące do poprawy sytuacji rodziny, a przede wszystkim do wyeliminowania zachowań przemocowych. W 2019 r. odbyło się **17 spotkań Grup Roboczych**.

5.2.1. Procedura Niebieskie Karty

W ciągu 2019 r. do Przewodniczącej Zespołu Interdyscyplinarnego **wpłynęło 14 Niebieskich Kart**, które wszczęte zostały przez przedstawicieli poszczególnych instytucji:

- 11 Niebieskich Kart – policja,
- 1 Niebieska Karta – MGOPS,
- 1 Niebieska Karta – Zespół Szkół nr 2 w Sępólnie Kraj.,
- 1 Niebieska Karta – Zespół Szkolno- Przedszkolny Szkoły Podstawowej i Przedszkola Samorządowego w Kamieniu Kraj.

W 2019 r. procedurę „Niebieskie Karty” zakończono łącznie w 13 rodzinach, w tym na skutek ustania przemocy w rodzinie i uzasadnionego przypuszczenia o zaprzestaniu dalszego stosowania przemocy w rodzinie oraz po zrealizowaniu indywidualnego planu pomocy – 11, natomiast na skutek rozstrzygnięcia o braku zasadności podejmowania działań – 2. Niektóre procedury wszczęte zostały w poprzednich latach i nadal są kontynuowane. Łącznie procedura „Niebieskie Karty” w 2019 r. prowadzona była w **24 rodzinach**.

5.2.2. Oddziaływanie na sprawców przemocy

Poniższa tabela przedstawia najczęściej podejmowane działania wobec sprawców przemocy, przeciwko którym prowadzona była procedura Niebieskie Karty.

Tabela nr 15 Oddziaływania na sprawców

Działanie	Liczba spraw
Wniosek o podejrzenie popełnienia przestępstwa (art. 207 kk)	2
Wniosek do Miejsko- Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	5
Dozór kuratora	3
Podjęte dobrowolne leczenie odwykowe w placówce leczenia uzależnień	3
Wsparcie psychologa	3
Odseparowanie sprawcy od ofiary przemocy	1

Źródło: opracowanie własne

Poza działaniami opisanymi powyżej, członkowie grup roboczych na bieżąco monitorują środowiska oraz prowadzą w rodzinach różne formy pracy socjalnej. Niezwykle istotna w działaniach na rzecz walki z problemem przemocy jest współpraca z instytucjami, która przebiega pomyślnie. Przedstawiciele instytucji działających w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie wzajemnie się wspierają i oddziałują na sprawców przemocy.

5.2.3. Zapewnienie pomocy osobom dotkniętym przemocą oraz członkom ich rodzin

Najczęstszymi ofiarami przemocy w prowadzonych procedurach NK były kobiety. Jednak w dwóch przypadkach, ofiarami byli mężczyźni. Jednakże prowadzone były również procedury, w których ofiarami przemocy były małoletnie dzieci.

Tabela nr 16 Pomoc ofiarom przemocy

Działanie	Liczba osób/ rodzin
Objęcie rodziny pomocą asystenta rodziny	5
Wsparcie psychologa	7
Skorzystanie z porad prawnych	5
Motywowanie do udziału w grupie wsparcia dla osób współuzależnionych	5
Pomoc finansowa	9

Źródło: Opracowanie własne

5.3. Karta Dużej Rodziny

Karta Dużej Rodziny to system zniżek i dodatkowych uprawnień dla rodzin 3+ zarówno w instytucjach publicznych, jak i w firmach prywatnych. Posiadacze KDR mają możliwość tańszego korzystania z oferty podmiotów m.in. z branży spożywczej, paliwowej, bankowej czy rekreacyjnej. Karta Dużej Rodziny wspiera budżety rodzin wielodzietnych oraz ułatwia dostęp do dóbr i usług. W 2019 roku złożono **158 wniosków** o przyznanie Karty Dużej Rodziny. **Liczba wydanych kart – 309.**

Od 01.01.2019 r. prawo do posiadania Karty Dużej Rodziny przysługuje członkowi rodziny wielodzietnej, przez którą rozumie się rodzinę, w której rodzic (rodzice) lub małżonek rodzica mają lub mieli na utrzymaniu łącznie co najmniej troje dzieci bez względu na ich wiek w chwili składania wniosku.

Tabela nr 17 Ilość wydanych Kart Dużej Rodziny

Karta Dużej Rodziny	
Rok	Ilość wydanych kart
2014	351 kart
2015	180 kart
2016	53 kart
2017	103 karty
2018	91 kart
2019	309 kart
Razem	1087 kart

Źródło: opracowanie własne

Od początku realizacji tego zadania tj. od 2014 r. wydano łącznie 1087 Kart Dużej Rodziny mieszkańcom naszej gminy.

5.4. Świetlica środowiskowa „Promyczek”

Świetlica środowiskowa prowadzona przez tutejszy ośrodek jest placówką wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży z terenu gminy Kamień Krajeński, o charakterze opiekuńczo- wychowawczym. W zajęciach, które odbywają się 2 razy w tygodniu, uczestniczą dzieci z rodzin problemowych, często dysfunkcyjnych, wymagających wsparcia w różnych obszarach.

Podczas zajęć w świetlicy uczestnicy mają okazję spędzić czas wolny w miłej atmosferze, zawrzeć nowe znajomości i przyjaźnie, uczyć się współdziałania w grupie rówieśniczej, pomagają sobie wzajemnie. Zajęcia niejednokrotnie stanowią dla nich

odskocznię oraz są alternatywną formą spędzania czasu bez użycia komputera, czy smartfona. Istotnym elementem zajęć jest możliwość uzyskania pomocy i wsparcia w nauce i odrabianiu lekcji. Dzieci w trakcie pobytu w świetlicy otrzymują posiłek.

W 2019 r. z zajęć oferowanych przez świetlicę skorzystało **12 dzieci**.

VI. System wspierania osób starszych

6.1. Usługi opiekuńcze

Miejsko- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kamieniu Krajeńskim świadczył usługi opiekuńcze na terenie gminy, dla osób starszych, chorych, samotnych, niepełnosprawnych, które nie radzą sobie z codziennymi zadaniami związanymi z higieną, samoobsługą, wykonywaniem zaleceń lekarza, a także utrzymaniem porządku w domu. Usługi opiekuńcze obejmują pomoc w zaspokojeniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zaleconą przez lekarza pielęgnację oraz w miarę możliwości, zapewnienie kontaktów z otoczeniem. Usługi opiekuńcze stanowią ważny element pomocy potrzebującym mieszkańcom naszej gminy. Dzięki tej formie pomocy wiele osób, mimo podeszłego wieku, osamotnienia i różnego rodzaju schorzeń może nadal mieszkać w swoim domu, gdyż świadczone usługi zapewniają im opiekę i pomoc w codziennym funkcjonowaniu.

Całkowity koszt 1 godziny usług opiekuńczych wynosił w 2019 r. 16 zł. Osoby objęte wsparciem ponosiły procentową odpłatność, która uzależniona była od wysokości posiadanego dochodu.

Tabela nr 18 Usługi opiekuńcze

Usługi opiekuńcze		
Liczba osób	Liczba świadczeń	Dochód gminy z wpłat podopiecznych
39	11969	36.202,40 zł

Źródło: opracowanie własne

W ramach realizacji usług opiekuńczych ośrodek przystąpił do Programu „Opieka 75+”. Celem tego programu jest poprawa dostępności do usług opiekuńczych osobom starszym w wieku 75 lat i więcej. Dzięki programowi, gmina, która samodzielnie realizuje usługi opiekuńcze mogła skorzystać z dotacji celowej budżetu państwa na świadczenie usług opiekuńczych.

Tabela nr 19 Program „Opieka 75+”

Usługi opiekuńcze Program 75+		
Liczba osób	Liczba świadczeń	Kwota dofinansowania
14	1249	19.984,00 zł

Źródło: opracowanie własne

Wśród 39 osób korzystających z pomocy w formie usług opiekuńczych, 14 z nich objętych było Programem „Opieka 75+”.

6.2. Dom Pomocy Społecznej

Forma wsparcia jaką jest umieszczenie w domu pomocy społecznej, adresowana jest do osób wymagających całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, które nie mogą samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, a ośrodek nie może zapewnić im niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych.

Pobyt w domu pomocy społecznej jest odpłatny do wysokości średniego miesięcznego kosztu utrzymania. Obowiązani do wnoszenia opłat są:

- 1) mieszkaniac domy,
- 2) małżonek, zstępni przed wstępnymi,
- 3) gmina, z której osoba została skierowana do domu pomocy społecznej.

Wszystkie osoby przebywające w domach pomocy społecznej ponosiły odpłatność za swój pobyt stanowiącą 70% swojego dochodu. Różnicę między miesięcznym kosztem utrzymania w domu pomocy społecznej, a opłatami wnoszonymi przez mieszkańca pokrywała gmina Kamień Krajeński.

W 2019 r. tutejszy ośrodek skierował 3 osoby do domów pomocy społecznej odpowiedniego typu dostosowanego do rodzaju schorzeń.

Domy Pomocy Społecznej, w których przebywają skierowane osoby to:

- Dom Pomocy Społecznej w Kamieniu Krajeńskim dla osób przewlekle somatycznie chorych,
- Dom Pomocy Społecznej dla dzieci i młodzieży w Kamieniu Krajeńskim,
- Dom Pomocy Społecznej w Chojnicach.

Poniższa tabela przedstawia wydatki poniesione przez gminę w 2019 r. na utrzymanie mieszkańców w domach pomocy społecznej.

Tabela nr 20 Koszt pobytu w domach pomocy społecznej

Domy Pomocy Społecznej	
Liczba osób przebywająca w DPS	Kwota świadczeń
7	153.669,16 zł

Źródło: opracowanie własne

6.3. Dom Dziennego Pobytu

Dom Dziennego Pobytu jest placówką wsparcia dziennego, czynny jest od poniedziałku do piątku w godzinach od 7:30 do 15:30. Działalność domu przyczynia się do poprawy jakości życia osób starych, samotnych i niepełnosprawnych z terenu gminy Kamień Krajeński. Przeciwdziała izolacji społecznej i poczuciu osamotnienia. Umożliwia spędzanie czasu wolnego wśród osób w podobnym wieku i o podobnych potrzebach. Zajęcia prowadzone w domu dziennego pobytu mają na celu podniesienie aktywności zarówno fizycznej, jak i psychicznej seniorów. W ramach zajęć organizowane są spotkania okolicznościowe, imprezy kulturalno- rozrywkowe, wycieczki i spotkania świąteczne. Częstym zajęciem jest wykonywanie różnego rodzaju prac ręcznych i dekoracji. Uczestnicy w trakcie pobytu w placówce mają zapewniony gorący posiłek, za który ponoszą odpłatność.

W 2019 r. do Domu Dziennego Pobytu uczęszczało **9 osób** – 7 kobiet oraz 2 mężczyźni w przedziale wiekowym od 65 do 89 lat.

VII. Świadczenia rodzinne, świadczenia wychowawcze oraz fundusz alimentacyjny

7.1. Świadczenia rodzinne

System świadczeń rodzinnych ma na celu wsparcie rodzin w realizacji ich funkcji, głównie opiekuńczej, wychowawczej i edukacyjnej. Podstawowym warunkiem nabycia prawa do świadczeń rodzinnych jest spełnienie kryterium dochodowego.

W 2019 r. dział świadczeń rodzinnych przyjął łącznie **476 wniosków**, wydał **476 decyzji** administracyjnych na poszczególne świadczenia:

1. **Zasiłek rodzinny wraz z dodatkami do zasiłku rodzinnego** - to świadczenie mające na celu częściowe pokrycie wydatków związanych utrzymaniem dziecka. Przyznanie prawa do zasiłku rodzinnego uzależnione jest m.in. od spełnienia kryterium dochodowego. Zasiłek rodzinny przysługuje, jeżeli przeciętny miesięczny dochód rodziny w przeliczeniu na osobę nie przekracza kwoty 674,00 zł. W przypadku gdy

członkiem rodziny jest dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności zasiłek rodzinny przysługuje, jeżeli dochód rodziny nie przekracza 764,00 zł.

2. **Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka** - przysługuje matce lub ojcu dziecka, opiekunowi prawnemu albo opiekunowi faktycznemu dziecka, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę nie przekroczy kwoty 1922,00 zł netto. Wysokość zapomogi wynosi 1000 zł na jedno dziecko.
3. **Świadczenie rodzicielskie** - to świadczenie mające na celu zapewnienie rodzicom jak największego wsparcia materialnego w pierwszym okresie życia dziecka, świadczenie rodzicielskie wynosi 1000 zł miesięcznie i przysługuje przez okres 52 tygodni w przypadku urodzenia jednego dziecka a okres ten wydłuża się wraz z liczbą urodzonych dzieci przy jednym porodzie.
4. **Zasiłek pielęgnacyjny** - przyznaje się w celu częściowego pokrycia wydatków wynikających z konieczności zapewnienia opieki i pomocy innej osoby w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji. **Wysokość zasiłku pielęgnacyjnego w roku 2019 wynosiła 184,42 zł (od 01 stycznia do 31 października) oraz 215,42 zł od 1 listopada 2019 r.**
5. **Specjalny zasiłek opiekuńczy** - jest świadczeniem uzależnionym od kryterium dochodowego, które wynosi 764,00 zł. Przysługuje osobom, które sprawują stałą opiekę nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współdziałania na co dzień opiekuna. Wysokość specjalnego zasiłku opiekuńczego wynosi **620 zł** miesięcznie.
6. **Świadczenie pielęgnacyjne** - przyznanie świadczenia nie jest uzależnione od kryterium dochodowego rodziny, przysługuje w związku z nie podejmowaniem pracy lub rezygnacją z zatrudnienia w celu osobistej opieki nad osobą niepełnosprawną.
7. **Zasiłek dla opiekuna** - przysługuje osobom, które z dniem 1 lipca 2013 r. na skutek zmiany przepisów utraciły prawo do świadczenia pielęgnacyjnego w związku z wygaśnięciem z mocy prawa decyzji przyznającej prawo do świadczenia pielęgnacyjnego.

Tabela nr 21 Świadczenia rodzinne z dodatkami

Świadczenia rodzinne		
Liczba rodzin	Liczba świadczeń	Wydatkowana kwota
453	12880	2.425.854,69 zł

Źródło: opracowanie własne

7.2. Świadczenia wychowawcze

Ośrodek pomocy realizuje rządowy program Rodzina 500+. Program ten jest finansowym fundamentem wsparcia rodzin, wszedł w życie 1 kwietnia 2016 roku i przyczynił się do znacznej poprawy sytuacji materialnej rodzin oraz wzmocnił jakość życia wszystkich rodzin mających dzieci na utrzymaniu.

Dział świadczeń wychowawczych przyjął łącznie **836 wniosków**, wydał **787 informacji o przyznaniu świadczenia wychowawczego (500+)** na kwotę **5.885.223,00 zł**.

Program "Rodzina 500+" do 30 czerwca 2019 roku – obowiązywało z kryterium dochodowym na pierwsze dziecko (800,00 zł i 1200,00 zł jeżeli członkiem rodziny jest dziecko niepełnosprawne).

Z tego tytułu dział świadczeń wychowawczych wypłacił 4729 świadczeń do czerwca 2019 r. w kwocie 2.356.717,00 zł, przyznając świadczenie 272 rodzinom na 475 dzieci, uprawnionych do otrzymania świadczenia wychowawczego (kiedy obowiązywało kryterium dochodowe).

Tabela nr 22 Świadczenie wychowawcze przyznawane na podstawie spełnienia kryterium dochodowego

Świadczenie wychowawcze			
Liczba rodzin do czerwca 2019 r.	Liczba dzieci	Liczba świadczeń	Kwota wypłaconych świadczeń
272	475	4729	2.356.717,00 zł

Źródło: opracowanie własne

Od 1 lipca 2019 roku Program "Rodzina 500+" - przysługuje na wszystkie dzieci do 18. roku życia, bez względu na dochody uzyskiwane przez rodzinę.

Z tego tytułu dział świadczeń wychowawczych wypłacił 7084 świadczeń od lipca 2019 r. w kwocie 3.528.506,00 zł, przyznając świadczenie 706 rodzinom na 1167 dzieci, uprawnionych do otrzymania świadczenia wychowawczego (kiedy nie obowiązywało kryterium dochodowe).

Tabela nr 23 Świadczenie wychowawcze przyznawane niezależnie od dochodu

Świadczenie wychowawcze			
Liczba rodzin od lipca 2019 r.	Liczba dzieci	Liczba świadczeń	Kwota wypłaconych świadczeń
706	1167	7084	3.528.506,00 zł

Źródło: opracowanie własne

7.3. Dobry Start

Rządowy program „Dobry Start” to jednorazowe wsparcie w kwocie **300 zł** dla uczniów rozpoczynających rok szkolny, bez względu na dochody.

Świadczenie dobry start przysługuje raz w roku na dziecko uczące się w szkole, aż do ukończenia przez nie 20. roku życia. Dzieci niepełnosprawne, uczące się w szkole, otrzymają świadczenie do ukończenia przez nie 24. roku życia.

W 2019 r. tutejszy ośrodek przyjął 588 wniosków o przyznanie świadczenia Dobry Start, przyznał 884 świadczenia na łączną kwotę 265.200,00 zł.

Tabela nr 24 Dobry Start

Dobry Start		
Liczba świadczeń	Liczba dzieci	Wydatkowana kwota
884	884	265.200,00 zł

Źródło: opracowanie własne

7.4. Fundusz alimentacyjny

Fundusz alimentacyjny stanowi system wspierania osób uprawnionych do alimentów środkami finansowymi z budżetu państwa. Podstawę normatywną realizacji zadania stanowi ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów. Przyznanie prawa do świadczenia z funduszu alimentacyjnego uzależnione jest od spełnienia kryterium dochodowego. Świadczenia te przysługują, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie nie przekracza kwoty **800 zł**. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują w wysokości bieżąco ustalonych alimentów, jednakże nie wyższej niż 500 zł miesięcznie.

Dział funduszu alimentacyjnego przyjął łącznie **32 wnioski**, wydał **29 decyzji** o przyznaniu prawa do świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz 3 decyzje odmowne. Wydatkowana kwota to **165.670,00 zł**.

Tabela nr 25 Fundusz alimentacyjny

Fundusz alimentacyjny			
Liczba rodzin	Liczba dzieci	Liczba świadczeń	Wydatkowana kwota
22	34	452	165.670,00 zł

Źródło: opracowanie własne

Zadaniem wynikającym z wyżej wymienionej ustawy jest również prowadzenie postępowań wobec dłużników alimentacyjnych zmierzające do zwiększenia odpowiedzialności osób zobowiązanych do alimentów poprzez składanie wniosków o ściganie za przestępstwo określone w art. 209 §1 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, skierowanie wniosków o zatrzymanie dłużnikom alimentacyjnym prawa jazdy, przeprowadzenie wywiadów alimentacyjnych, zobowiązania dłużników do rejestracji w PUP, wydanie decyzji o uznaniu dłużników za uchylających się.

W tym zakresie tutejszy ośrodek w 2019 r. podjął następujące działania:

- Przeprowadzenie przez organ właściwy dłużnika wywiadu alimentacyjnego oraz odebranie oświadczenia majątkowego – 30,
- Skierowanie do organów właściwych dłużników alimentacyjnych wniosków o podjęcie działań wobec dłużników – 23,
- Przekazanie komornikowi sądowemu informacji mających wpływ na egzekucję zasądzonych świadczeń alimentacyjnych – 14,
- Wszczęcie postępowań dotyczących uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych – 9,
- Wydanie decyzji o uznaniu dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych – 9,
- Złożenie wniosku o ściganie za przestępstwo określone w art. 209 § 1 Kodeksu karnego – 7,
- Zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa ściganego z urzędu – 11,
- Skierowanie wniosków do komorników sądowych o przyłączenie się do postępowania egzekucyjnego prowadzonego przeciwko dłużnikowi – 29,
- Przekazanie informacji do biur informacji gospodarczych o zobowiązaniach dłużnika alimentacyjnego wynikających z tytułów, o których mowa w art. 28 ust. 1 pkt. 1 i 2 ustawy, w przypadku powstania zaległości za okres dłuższy niż 6 miesięcy – 29,
- Korespondencja z policją, organami sądowymi, organami administracji rządowej – 16.

Kwoty zwrócone przez dłużników alimentacyjnych z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego na koniec 2019 roku wyniosły **126.456,85 zł**.

VIII. Dodatek mieszkaniowy i energetyczny

8.1. Dodatek mieszkaniowy

Dodatek mieszkaniowy jest częściową pomocą w opłatach za mieszkanie dla osób o niskich dochodach. Świadczenie to jest uzależnione od 3 kryteriów: tytułu prawnego do lokalu, kryterium dochodowego i powierzchni mieszkania.

O dodatek mogą się ubiegać osoby:

- wynajmujące mieszkanie,
- posiadające mieszkanie spółdzielcze (własnościowe albo lokatorskie),
- właściciele mieszkania lub budynku,
- osoby zajmujące lokal mieszkalny bez tytułu prawnego i oczekujące na przysługujący lokal zamienny albo socjalny.

Kryterium dochodowe:

- w przypadku osób mieszkających samotnie - średni dochód na miesiąc musi być niższy niż 175% najniższej emerytury,
- w przypadku kilku osób zamieszkujących lokal - dochód na 1 osobę w rodzinie musi być niższy niż 125% najniższej emerytury (od 1 marca 2019 r. najniższa emerytura wynosi 1100,00 zł brutto).

Tak więc, aby móc otrzymać dodatek mieszkaniowy, dochód osoby mieszkającej samotnie nie może przekroczyć 1925,00 zł, a rodziny 1375,00 zł na osobę.

Tabela nr 26 Dodatki mieszkaniowe

Dodatek mieszkaniowy				
Liczba wniosków	Liczba decyzji	Liczba wniosków rozpatrzonych pozytywnie	Liczba decyzji odmownych	Kwota wypłaconych świadczeń
61	61	56	5	76023,88 zł

Źródło: opracowanie własne

8.2. Dodatek energetyczny

Prawo do dodatku energetycznego przysługuje tzw. odbiorcy wrażliwemu. Odbiorca wrażliwy to osoba, której przyznano dodatek mieszkaniowy oraz jest stroną umowy kompleksowej lub umowy sprzedaży energii elektrycznej zawartej z przedsiębiorstwem energetycznym. Co ważne - odbiorca musi zamieszkiwać w miejscu odbioru energii elektrycznej. Osoba ubiegająca się o dodatek energetyczny musi przedstawić następujące dokumenty:

- wypełniony wniosek o przyznanie dodatku energetycznego,
- umowę kompleksową lub umowę sprzedaży energii elektrycznej zawartej z przedsiębiorstwem energetycznym,
- decyzję przyznającą dodatek mieszkaniowy.

Wysokość dodatku energetycznego 1 maja 2018 r. do 30 kwietnia 2019 r.

Gospodarstwo 1 osobowe – kwota **11,35 zł**,

Gospodarstwo 2- 4 osobowe- kwota **15,77 zł**,

Gospodarstwo 5 osobowe i więcej – kwota **18,92 zł**.

Wysokość dodatku energetycznego od 1 maja 2019 do 30 kwietnia 2020 r.

Gospodarstwo 1 osobowe – kwota **11,37 zł**,

Gospodarstwo 2-4 osobowe- kwota **15,80 zł**,

Gospodarstwo 5 osobowe i więcej – kwota **18,96 zł**.

Tabela nr 27 Dodatek energetyczny

Dodatek energetyczny		
Liczba rodzin	Liczba świadczeń	Wydatkowana kwota
4	30	520,87 zł

Źródło: opracowanie własne

IX. Bilans potrzeb na 2020 r.

W niniejszym punkcie sprawozdania zawarte zostały potrzeby na rok 2020 r., których zabezpieczenie gwarantuje prawidłowe wykonywanie powierzonych zadań i obowiązków przez Miejsko- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej.

9.1. Potrzeby finansowe w ramach zadań własnych gminy

Tabela nr 28 Zadania własne gminy

L.p.	Formy pomocy	Klasyfikacja budżetowa	Liczba rodzin wymagająca pomocy	Liczba planowanych świadczeń	Kwota świadczeń
1.	Zasiłki okresowe (dotacja z budżetu państwa)	85214	35	125	32.700,00 zł
2.	Zasiłki stałe (dotacja z budżetu państwa)	85216	20	200	120.000,00 zł
3.	Składka zdrowotna przy zasiłku stałym (dotacja z budżetu państwa)	85213	17	190	8000,00 zł
4.	Dom Pomocy Społecznej	85202	8	92	180.000,00zł
5.	Zasiłki celowe i w naturze	85214	80	130	40.000,00 zł
6.	“Posiłek w szkole i w domu” (w tym dotacja z budżetu państwa)	85230	70	3500	268.000,00 zł (203.800,00 zł)
7.	Ośrodek Wsparcia- Dom Dziennego Pobytu i świetlica Promycek	85203	30	-	89.183,00 zł
8.	Usługi opiekuńcze	85219	40	13600	-

9.	Utrzymanie ośrodka pomocy (w tym dotacja z budżetu państwa)	85219 85205 85228	-	-	1.431.400,00 zł (130.000,00 zł)
10.	Wspieranie rodziny	85504	-	-	77.646,00 zł
11.	Placówki opiekuńczo - wychowawcze	85510	8	98	150.000,00 zł
12.	Rodziny zastępcze	85508	10	96	68.000,00 zł
13.	Dodatki mieszkaniowe i energetyczne	85215	35	350	90.000,00 zł
14.	Poradnictwo specjalistyczne	85220	50	130	12.108,00 zł
15.	Razem				2.567.037,00 zł

źródło: opracowanie własne

9.2. Potrzeby finansowe w ramach zadań zleconych gminy

Tabela nr 29 Zadania zlecone gminy (w całości dofinansowane z budżetu państwa)

L.p.	Formy pomocy	Klasyfikacja budżetowa	Liczba rodzin wymagająca pomocy	Liczba planowanych świadczeń	Kwota świadczeń
1.	Specjalistyczne usługi opiekuńcze	85228	12	804	64.000,00 zł
2.	Wynagrodzenie dla opiekunów prawnych przyznane przez sąd	82519	14	178	55.000,00 zł
3.	Składki na	85513	11	132	18.800,00 zł

	ubezpieczenie zdrowotne				
4.	Świadczenia rodzinne i fundusz alimentacyjny	85502	489	14300	2.850.000,00 zł
5.	Świadczenie wychowawcze 500+	85501	689	14880	7.440.000,00 zł
6.	Dobry start 300+	85504	596	890	274.120,00 zł
7.	Karta Dużej Rodziny	85503	100	-	620,00 zł
8.	Razem				10.702.540,00 zł

źródło: opracowania własne

Potrzeby Miejsko- Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kamieniu Krajeńskim na 2020 r. wynoszą łącznie **13.269.577,00 zł**.

Prawidłowa realizacja zadań pomocy społecznej wymaga nie tylko zabezpieczenia w budżecie odpowiednich środków finansowych, ale również zapewnienia niezbędnych zasobów kadrowych, lokalowych, sprzętu i wyposażenia, materiałów biurowych, modernizacji i rozwoju systemu informatycznego. Podstawą do określenia potrzeb w zakresie pomocy społecznej jest prowadzony na bieżąco monitoring problemów społecznych, a także analiza zasobów Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w sferze socjalnej. Ustalono następujące potrzeby mające istotny wpływ na rozwój funkcjonującego systemu pomocy społecznej, a wymagające zabezpieczenia w 2020 r.:

1. Podnoszenie kwalifikacji i kompetencji kadry pomocy społecznej w celu udoskonalenia warsztatu pracy i efektywności podejmowanych działań na rzecz całego społeczeństwa.
2. Zwiększenie liczby etatów na zatrudnienie opiekunek środowiskowych w związku ze wzrastającą potrzebą objęcia pomocą i wsparciem w postaci usług opiekuńczych coraz większej ilości osób starszych i samotnych.
3. Podnoszenie działań służących aktywizacji społecznej, zdrowotnej i edukacyjnej osób marginalizowanych i zagrożonych wykluczeniem społecznym między innymi w oparciu o

projekty dofinansowane z funduszy europejskich oraz przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

4. Podnoszenie jakości usług kierowanych do różnych grup społecznych, rozszerzenie i dostosowanie oferty usług do zmieniających się potrzeb indywidualnych i lokalnych z zastosowaniem innowacyjnych metod, technik i narzędzi pracy.

5. Wspieranie rodziny w pełnieniu ich podstawowych funkcji głównie w zakresie opieki i wychowania dzieci.

6. Zapewnienie odpowiedniej płacy pracownikom ośrodka pomocy, która stanowiłaby godne wynagrodzenie za wykonywaną pracę na rzecz społeczeństwa.

7. Zwiększenie środków na opłacenie kosztów związanych z pobytem mieszkańców w domach pomocy społecznej oraz możliwością umieszczenia większej ilości osób w domach pomocy społecznej, którzy wymagają tego rodzaju wsparcia. Środki jakie posiadamy zabezpieczają jedynie potrzeby na bieżące opłaty skierowanych już mieszkańców Gminy Kamień Krajeński.

8. Pozyskanie samochodu do celów służbowych m. in. dowożenia seniorów, którzy są mieszkańcami naszej gminy do Domu Dziennego Pobytu. Brak komunikacji dla seniorów z sąsiadujących wsi stanowi ogromną barierę i przyczynia się do pogłębiającego się problemu wykluczenia społecznego oraz poczucia osamotnienia.

Uzasadnienie

do uchwały Nr XVI/121/2020 Rady Miejskiej w Kamieniu Krajeńskim z dnia 24 marca 2020 r. w sprawie przyjęcia sprawozdania z działalności Miejsko- Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kamieniu Krajeńskim za 2019 oraz potrzeb w zakresie pomocy społecznej na rok 2020.

Zgodnie z art. 110 ust. 9 ustawy o pomocy społecznej kierownik ośrodka pomocy społecznej składa radzie gminy coroczne sprawozdanie z działalności ośrodka oraz przedstawia potrzeby w zakresie pomocy społecznej.

Wobec powyższego podjęcie przedmiotowej uchwały jest uzasadnione.